

Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentointitarkoituksiin. Toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä.

► **B** EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2002/65/EY,
annettu 23 päivänä syyskuuta 2002,
kuluttajille tarkoitettujen rahoituspalvelujen etämyynnistä ja neuvoston direktiivin 90/619/ETY
sekä direktiivien 97/7/EY ja 98/27/EY muuttamisesta

(EYVL L 271, 9.10.2002, s. 16)

Muutettu:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
► <u>M1</u>	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/29/EY, annettu 11 päivänä toukokuuta 2005	L 149	22	11.6.2005
► <u>M2</u>	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/64/EY, annettu 13 päivänä marraskuuta 2007	L 319	1	5.12.2007

▼B

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI
2002/65/EY,****annettu 23 päivänä syyskuuta 2002,****kuluttajille tarkoitettujen rahoituspalvelujen etämyynnistä
ja neuvoston direktiivin 90/619/ETY sekä direktiivien 97/7/EY
ja 98/27/EY muuttamisesta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 47 artiklan 2 kohdan ja 55 ja 95 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Sisämarkkinoiden tavoitteiden toteuttamisen yhteydessä olisi säädettävä toimenpiteistä, joiden tarkoituksena on yhtenäistää näitä markkinoita vähitellen ja joilla tulee erityisesti myötävaikuttaa korkean kuluttajansuojan tason saavuttamiseen perustamissopimuksen 95 ja 153 artiklan mukaisesti.
- (2) Rahoituspalvelujen etämyynti on kuluttajille ja rahoituspalvelujen tarjoajille sisämarkkinoiden toteutumisen tärkeimpiä konkreettisia ilmenemismuotoja.
- (3) Sisämarkkinoilla on kuluttajien edun mukaista, että ketään syrjimättä heidän käytettävissään on mahdollisimman laaja valikoima yhteisössä saatavilla olevia rahoituspalveluja niin, että kuluttajat voivat valita tarpeisiinsa parhaiten soveltuvan palvelun. Kuluttajille olennaisesti kuuluvan valinnanvapauden takaamiseksi korkea kuluttajansuojan taso on tarpeen, jotta kuluttajien luottamus etämyyntiin lisääntyisi.
- (4) Sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan kannalta on olennaista, että kuluttajat voivat neuvotella ja tehdä sopimuksia muuhun jäsenvaltioon sijoittuneen palvelujen tarjoajan kanssa riippumatta siitä, onko palvelujen tarjoaja sijoittunut myös siihen jäsenvaltioon, jossa kuluttaja asuu.
- (5) Aineettoman luonteensa vuoksi rahoituspalvelut ovat erityisen sopivia etäpalveluna tarjottavaksi, ja rahoituspalvelujen etämyyntiin sovellettavan lainsäädännön aikaansaamisen pitäisi lisätä kuluttajan luottamusta uusien tekniikoiden, kuten elektronisen kaupankäynnin käyttämiseen rahoituspalvelujen etämyynnissä.
- (6) Tätä direktiiviä on määrä soveltaa perustamissopimuksen ja johdetun oikeuden mukaisesti, mukaan lukien direktiivi 2000/31/EY sähköisestä kaupankäynnistä ⁽⁴⁾, jota sovelletaan ainoastaan sen piiriin kuuluviin liiketoimiin.
- (7) Tällä direktiivillä pyritään saavuttamaan edellä mainitut tavoitteet rajoittamatta palvelujen tarjoamisen vapautta koskevan yhteisön lainsäädännön tai kansallisen lainsäädännön soveltamista tai, tapauksen mukaan, vastaanottavan jäsenvaltion suorittamaa valvon-

⁽¹⁾ EYVL C 385, 11.12.1998, s. 10, ja

EYVL C 177 E, 27.6.2000, s. 21.

⁽²⁾ EYVL C 169, 16.6.1999, s. 43.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 5. toukokuuta 1999 (EYVL C 279, 1.10.1999, s. 207), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 19. joulukuuta 2001 (EYVL C 58 E, 5.3.2002, s. 32), ja Euroopan parlamentin päätös, tehty 14. toukokuuta 2002 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Neuvoston päätös, tehty 26. kesäkuuta 2002 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽⁴⁾ EYVL L 178, 17.7.2000, s. 1.

▼B

taa ja/tai luvan myöntämistä tai jäsenvaltioiden valvontajärjestelmiä silloin, kun se on yhteisön lainsäädännön mukaista.

- (8) Tällä direktiivillä ja erityisesti niillä säännöksillä, jotka liittyvät tietoihin sopimukseen sovellettavaa lainsäädäntöä ja/tai toimivaltaista tuomioistuinta koskevasta sopimuslausekkeesta, ei liioin rajoiteta tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviilioikeuden alalla 22 päivänä joulukuuta 2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 44/2001 ⁽¹⁾ eikä sopimusvelvoitteisiin sovellettavaa lakia koskevan vuoden 1980 Rooman yleissopimuksen sovellettavuutta rahoituspalvelujen etämyyntiin.
- (9) Rahoituspalveluja koskevan toimintasuunnitelman tavoitteiden saavuttaminen edellyttää tietyillä aloilla kuluttajansuojan tason nostamista entisestään. Tämä edellyttää muun muassa yhdenmukaistamattomien yhteissijoitusrahastojen, sijoituspalveluihin sovellettavien käytännesääntöjen ja kuluttajaluottojen suurempaa lähentymistä. Kunnes tällainen lähentyminen toteutuu, olisi säilytettävä korkea kuluttajansuojan taso.
- (10) Kuluttajansuojasta etäsopimuksissa 20 päivänä toukokuuta 1997 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 97/7/EY ⁽²⁾ annetaan tärkeimmät säännökset, joita sovelletaan tavaroita tai palveluja koskeviin palvelujen tarjoajan ja kuluttajan välisiin etäsopimuksiin. Kyseinen direktiivi ei kuitenkaan kata rahoituspalveluja.
- (11) Komissio teki tutkimuksen, jonka tarkoituksena oli määrittää erityistoimien tarve rahoituspalvelujen alalla, ja kehotti sen yhteydessä kaikkia niitä, joita asia koskee, esittämään näkemyksensä, erityisesti komission vihreän kirjan ”Rahoituspalvelut: kuinka kuluttajien odotuksiin vastataan” valmistelun yhteydessä. Tässä yhteydessä tapahtuneen kuulemisen perusteella komissio totesi, että on tarpeen vahvistaa kuluttajansuojaa tällä alalla ja päätti siksi esittää rahoituspalvelujen etämyyntiä koskevan erityisen ehdotuksen.
- (12) Jäsenvaltioiden antamat rahoituspalvelujen etämyyntiä koskevat ristiriitaiset tai erilaiset kuluttajien suojasäännökset voivat vaikuttaa kielteisesti sisämarkkinoiden toimintaan ja sisämarkkinoilla toimivien yritysten väliseen kilpailuun. Tämän vuoksi on tarpeen ottaa käyttöön yhteisön tason yhteiset säännöt tällä alalla heikentämättä yleisesti kuluttajansuojaa jäsenvaltioissa.
- (13) Tällä direktiivillä olisi turvattava korkea kuluttajansuojan taso rahoituspalvelujen vapaan liikkuvuuden varmistamiseksi. Jäsenvaltiot eivät saisi antaa tässä direktiivissä yhdenmukaistettavilla aloilla muita kuin siinä vahvistettuja säännöksiä, ellei tässä direktiivissä nimenomaisesti toisin säädetä.
- (14) Tämä direktiivi kattaa kaikki rahoituspalvelut, joita voidaan tarjota etäpalveluna. Tiettyjä rahoituspalveluja koskevat kuitenkin yhteisön lainsäädännön erityissäännökset, joita sovelletaan edelleen näihin rahoituspalveluihin. Olisikin vahvistettava periaatteet, joita sovelletaan tällaisten palvelujen etämyyntiin.
- (15) Etäsopimuksiin liittyy etäviestintävälineiden käyttö, ja erilaisia viestintävälineitä käytetään osana etämyynti- tai etäpalvelujen tarjoamisjärjestelmiä, joissa palvelujen tarjoaja ja kuluttaja eivät ole yhtä aikaa läsnä. Näiden viestintävälineiden jatkuva kehitys edellyttää periaatteiden määrittelemistä myös niille välineille, jotka eivät vielä ole laajasti käytössä. Tämän vuoksi sellaisia sopimuksia, joita koskevat tarjoukset, neuvottelut ja päätökset tehdään etäältä, on pidettävä etäsopimuksina.

⁽¹⁾ EYVL L 12, 16.1.2001, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 144, 4.6.1997, s. 19.

▼B

- (16) Sopimus, johon sisältyy sarja peräkkäisiä tai erillisiä, ajan mittaan toteutettavia, luonteeltaan samankaltaisia liiketoimia, voi olla luonteeltaan oikeudellisesti erilainen eri jäsenvaltioissa. On kuitenkin tärkeää, että tätä direktiiviä sovelletaan samalla tavalla kaikissa jäsenvaltioissa. Sen vuoksi olisi katsottava, että tämän direktiivin säännöksiä sovelletaan ensimmäiseen sarjan peräkkäisistä tai erillisistä, ajan mittaan toteutettavista, luonteeltaan samankaltaisista liiketoimista, jos niiden voidaan katsoa muodostavan kokonaisuuden, riippumatta siitä, onko liiketoimesta tai liiketoimien sarjasta tehty yksi sopimus vai erillisiä peräkkäisiä sopimuksia.
- (17) ”Alkuperäisen palvelusopimuksen” katsotaan muodostuvan esimerkiksi pankkitilin avaamisesta, luottokortin hankkimisesta tai salkunhoitosopimuksen tekemisestä; ”liiketoimia” ovat esimerkiksi rahan tallettaminen pankkitilille tai sen nosto pankkitililtä, luottokorttimaksut sekä salkunhoitosopimuksen puitteissa tehdyt liiketoimet. Lisättäessä uusia kohtia alkuperäiseen palvelusopimukseen, esimerkkinä mahdollisuus käyttää sähköistä maksuvälinettä yhdessä henkilöllä olevan pankkitilin kanssa, kyseessä ei ole ”liiketoimi” vaan lisäsopimus, johon sovelletaan tätä direktiiviä. Jos kuluttaja merkitsee uusia osuuksia samasta yhteissijoitusrahastosta, on kyseessä yksi ”peräkkäisistä luonteeltaan samankaltaisista liiketoimista”.
- (18) Tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluu rahoituspalvelujen tarjoajan hoitama palvelujen tarjoamisjärjestelmä, ja sen soveltamisalan ulkopuolelle pyritään jättämään ainoastaan täysin tilapäisesti ja etäsopimusten tekemiseen tähtävien kaupallisten rakenteiden ulkopuolella tarjottavat palvelut.
- (19) Palvelujen tarjoaja on etäpalveluja tarjoava henkilö. Tätä direktiiviä pitäisi kuitenkin soveltaa myös tilanteisiin, joissa jokin sopimusvaiheista tapahtuu välittäjää käyttäen. Välittäjän osuuden luonteen ja osallistumisasteen huomioon ottaen direktiivin asiaa koskevia säännöksiä olisi sovellettava tällaiseen välittäjään tämän oikeudellisesta asemasta riippumatta.
- (20) Pysyviin välineisiin kuuluvat erityisesti levykkeet, CD-ROM:it, DVD:t ja kuluttajan tietokoneen kovalevy, joille sähköposti tallennetaan, mutta niihin eivät sisälly Internet-sivustot, jollei kyseessä oleva sivusto täytä pysyvän välineen määritelmässä esitettyjä kriteerejä.
- (21) Etäviestintävälineiden käyttö ei saisi johtaa kuluttajalle annettavan tiedon rajoittamiseen perusteettomasti. Avoimuuden varmistamiseksi tässä direktiivissä säädetään vaatimukset kuluttajalle annettavien tietojen riittävästä tasosta sekä ennen sopimuksen tekemistä että sen jälkeen. Ennen sopimuksen tekemistä kuluttajan olisi saatava tarpeelliset ennakkotiedot voidakseen arvioida tarjottua rahoituspalvelua asianmukaisesti ja voidakseen täten tehdä perustellun valinnan. Palvelujen tarjoajan olisi määriteltävä, kuinka kauan hänen tarjouksensa on sellaisenaan voimassa.
- (22) Tässä direktiivissä luetellut tiedot koskevat kaikenlaisiin rahoituspalveluihin sovellettavia yleisluonteisia tietoja. Muita vaatimuksia, jotka koskevat jostakin tietystä palvelusta annettavia tietoja, kuten vakuutuksen kattavuutta, ei eritellä yksinomaan tässä direktiivissä. Tällaiset tiedot olisi soveltuvin osin annettava asiaa koskevan yhteisön lainsäädännön mukaisesti tai yhteisön oikeuden mukaisesti annetun kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
- (23) Parhaan mahdollisen kuluttajansuojan varmistamiseksi on tärkeää, että kuluttajalle tiedotetaan riittävästi tämän direktiivin säännöksistä ja mahdollisista tämän alan käytäntösäännöistä ja kuluttajan oikeudesta peruuttaa sopimus.

▼B

- (24) Tapauksissa, joissa peruuttamisoikeutta ei sovelleta, koska kuluttaja nimenomaisesti pyytää sopimuksen täytäntöönpanoa, palvelujen tarjoajan olisi ilmoitettava tästä kuluttajalle.
- (25) Kuluttajaa olisi suojattava sellaisilta palveluilta, joita ei ole tilattu. Kuluttaja olisi myös vapautettava kaikista velvoitteista, kun on kyseessä palvelu, jota ei ole tilattu, eikä kuluttajan vastauksen puuttumista pidä pitää tarjouksen hyväksymisenä. Tällä säännöllä ei kuitenkaan rajoiteta osapuolten välillä pätevästi tehtyjen sopimusten hiljaista uudistamista, jos jäsenvaltion lainsäädännössä hyväksytään tällainen hiljainen uudistaminen.
- (26) Jäsenvaltioiden olisi toteutettava tarvittavat toimenpiteet suojataksien tehokkaasti yhteydenotoilta niitä kuluttajia, jotka eivät halua, että heihin otetaan yhteyttä tietyillä viestintävälineillä tai tietyinä aikoina. Tällä direktiivillä ei kuitenkaan rajoiteta kuluttajan mahdollisuutta turvautua erityisiin suojakeinoihin, jotka ovat hänen käytettävissään henkilötietoja ja yksityisyyden suoja koskevan yhteisön lainsäädännön mukaisesti.
- (27) Kuluttajien suojaamiseksi olisi säädettävä asianmukaisista ja tehokkaista valitus- ja oikeussuojamenettelyistä jäsenvaltioissa mahdollisten kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välisten riitojen selvittämiseksi, käyttäen mahdollisesti voimassa olevia menettelyjä.
- (28) Jäsenvaltioiden olisi kannustettava tuomioistuinten ulkopuolisia julkisia tai yksityisiä sovitteluelimiä toimimaan yhteistyössä rajat ylittävien riitojen ratkaisemiseksi. Tällä yhteistyöllä pitäisi pyrkiä siihen, että kuluttaja voisi osoittaa valitukset toiseen jäsenvaltioon sijoittunutta palvelujen tarjoajaa vastaan tuomioistuimen ulkopuoliseen sovitteluelimeen siinä jäsenvaltiossa, jossa hän asuu. Rahoituspalvelualan riitojenratkaisuverkoston (FIN-NET) perustaminen helpottaa kuluttajien toimintaa heidän käyttäessään rajat ylittäviä palveluja.
- (29) Tällä direktiivillä ei rajoiteta jäsenvaltioiden oikeutta yhteisön oikeuden mukaisesti ulottaa tässä direktiivissä säädetty suoja koskemaan voittoa tavoittelemattomia yhteisöjä tai henkilöitä, jotka hyödyntävät rahoituspalveluja ryhtyäkseen yrittäjiksi.
- (30) Tämän direktiivin soveltamisalaan tulisi kuulua myös niiden tapausten, joissa kansallisessa lainsäädännössä säädetään kuluttajan sitovasta lausumasta sopimukseen.
- (31) Palvelujen tarjoajan kielivalintaa koskevalla tämän direktiivin säännöksillä ei tulisi rajoittaa yhteisön lainsäädännön mukaan hyväksytyjen, kansalliseen lainsäädäntöön sisältyvien kielivalintaa koskevien säännösten soveltamista.
- (32) Yhteisö ja jäsenvaltiot ovat tehneet sitoumuksia palvelukaupan yleissopimuksen (GATS) puitteissa kuluttajien mahdollisuuksista hankkia pankki- ja sijoituspalveluja ulkomailta. GATS-sopimuksessa annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus toteuttaa vakavaraisuustoimenpiteitä, esimerkiksi sijoittajien, talletusten tekijöiden, vakuutusentottajien tai sellaisten henkilöiden suojaamiseksi, joille rahoituspalvelun tarjoaja on velvollinen suorittamaan rahoituspalvelun. Näillä toimenpiteillä ei tulisi asettaa rajoituksia, jotka menevät pidemmälle kuin on perusteltua kuluttajansuojan varmistamiseksi.
- (33) Tämän direktiivin antamisen yhteydessä olisi mukautettava direktiivin 97/7/EY ja kuluttajien etujen suojaamista tarkoittavista kieltokanteista 19 päivänä toukokuuta 1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/27/EY ⁽¹⁾ soveltamisalaa, samoin kuin sen peruuttamisajan soveltamisalaa, josta säädetään henkivakuutuksen ensivakuutusliikettä koskevien lakien, asetus-

⁽¹⁾ EYVL L 166, 11.6.1998, s. 51, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2000/31/EY (EYVL L 178, 17.7.2000, s. 1).

▼B

ten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta ja säännöksistä, joilla helpotetaan palvelujen tarjoamisen vapauden tehokasta käyttämistä, 8 päivänä marraskuuta 1990 annetussa toisessa neuvoston direktiivissä 90/619/ETY (¹).

- (34) Suunnittelun toiminnan tavoitetta eli yhteisten sääntöjen vahvistamista kuluttajille rahoituspalvelujen etämyyntiä varten ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin, vaan se voidaan saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, joten yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Tarkoitus ja soveltamisala

1. Tämän direktiivin tarkoituksena on kuluttajille tarkoitettujen rahoituspalvelujen etämyyntiä koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentäminen.

2. Tämän direktiivin säännöksiä sovelletaan ainoastaan alkuperäiseen sopimukseen sellaisten rahoituspalveluja koskevien sopimusten osalta, joihin sisältyy alkuperäinen palvelusopimus, jonka jälkeen suoritetaan sarja peräkkäisiä tai erillisiä, ajan mittaan toteutettavia, luonteeltaan samankaltaisia liiketoimia.

Jos alkuperäistä palvelusopimusta ei ole, mutta samojen sopimuspuolten välillä suoritetaan peräkkäisiä, luonteeltaan samankaltaisia liiketoimia, 3 ja 4 artiklaa sovelletaan ainoastaan silloin, kun ensimmäinen liiketoimi tehdään. Jos luonteeltaan samankaltaista liiketoimintaa ei kuitenkaan suoriteta yhden vuoden kuluessa, seuraavan liiketoimen suorittaminen katsotaan uuden liiketoimien sarjan ensimmäisen palvelun tarjoamiseksi, ja näin ollen 3 ja 4 artiklaa sovelletaan.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- a) ”etäsopimuksella” palvelujen tarjoajan ja kuluttajan välistä rahoituspalveluja koskevaa sopimusta, joka tehdään palvelujen tarjoajan järjestämän sellaisen etämyynti- tai palveluntarjontamenetelmän avulla, jossa tämä käyttää yksinomaan yhtä tai useampaa etäviestintävälinettä sopimuksen tekemiseen asti sopimuksen tekeminen mukaan luettuna;
- b) ”rahoituspalveluilla” pankki-, luotto-, vakuutus-, yksilöllisiä eläkejärjestely-, sijoitus- tai maksupalveluja;
- c) ”palvelujen tarjoajalla” luonnollista henkilöä tai julkista tai yksityistä oikeushenkilöä, joka elinkeino- tai ammattitoiminnassaan tarjoaa sopimuksen perusteella etäsopimuksissa tarkoitettuja palveluja;
- d) ”kuluttajalla” luonnollista henkilöä, joka tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvissa sopimuksissa toimii sellaisessa tarkoituksessa, joka ei kuulu hänen harjoittamaansa elinkeinoon tai ammattiin;
- e) ”etäviestintävälineellä” välinettä, jota voidaan käyttää palvelujen tarjoajan ja kuluttajan välisen palvelun etämyyntiin ilman, että nämä kaksi osapuolta ovat samaan aikaan paikalla;

(¹) EYVL L 330, 29.11.1990, s. 50, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 92/96/ETY (EYVL L 360, 9.12.1992, s. 1).

▼B

- f) ”pysyvällä välineellä” välinettä, jonka avulla kuluttaja voi tallentaa hänelle henkilökohtaisesti osoitettuja tietoja siten, että tiedot ovat helposti saatavilla myöhempää käyttöä varten tietojen käyttötarkoituksen kannalta asianmukaisen ajan, ja joka mahdollistaa tallennettujen tietojen tulostamisen muuttumattomina;
- g) ”etäviestintävälineen operaattorilla tai toimittajalla” luonnollista henkilöä tai julkista tai yksityistä oikeushenkilöä, joka elinkeino- tai ammattitoiminnassaan tarjoaa palvelujen tarjoajien käyttöön yhden tai useamman etäviestintävälineen.

*3 artikla***Kuluttajalle ennen etäsopimuksen tekemistä annettavat tiedot**

1. Kuluttajalle on annettava hyvissä ajoin ennen kuin tämä tulee etäsopimuksen tai tarjouksen sitomaksi seuraavat tiedot:

1) palvelujen tarjoajan osalta

- a) palvelujen tarjoajan henkilöllisyys ja pääasiallinen toimiala, käytösosoite, johon palvelujen tarjoaja on sijoittautunut, ja muu kuluttajan ja palvelujen tarjoajan välisten suhteiden kannalta merkityksellinen käytösosoite;
- b) siihen jäsenvaltioon, jossa kuluttaja asuu, sijoittautuneen palvelujen tarjoajan edustajan henkilöllisyys ja kuluttajan ja edustajan välisten suhteiden kannalta merkityksellinen käytösosoite, jos tällainen edustaja on olemassa;
- c) kun kuluttaja asioi muun ammattitoimijan kuin palvelujen tarjoajan kanssa, kyseisen ammattitoimijan henkilöllisyys, se, missä ominaisuudessa tämä toimii kuluttajaan nähden, sekä kuluttajan ja kyseisen ammattitoimijan välisten suhteiden kannalta merkityksellinen käytösosoite;
- d) jos palvelujen tarjoaja on merkitty kaupparekisteriin tai vastaavaan julkiseen rekisteriin, se rekisteri, johon palvelujen tarjoaja on merkitty, ja palvelujen tarjoajan rekisterinumero tai muu vastaava tunniste kyseisessä rekisterissä;
- e) jos palvelujen tarjoajan toiminta on lupajärjestelmän alaista, asianomaisen valvontaviranomaisen yhteystiedot;

2) rahoituspalvelun osalta

- a) kuvaus rahoituspalvelun pääasiallisista ominaisuuksista;
- b) kuluttajan rahoituspalvelusta palvelujen tarjoajalle maksettava kokonaishinta mukaan lukien kaikki liitännäiset maksut, kulut ja kustannukset sekä kaikki palvelujen tarjoajan kautta maksetut verot tai, jos tarkkaa hintaa ei voida ilmoittaa, hinnan laskentaperuste, jotta kuluttaja voi tarkistaa hinnan;
- c) ilmoitus siinä tapauksessa, että rahoituspalvelu liittyy välineisiin, joista aiheutuu niiden erityisluonteen tai niillä suoritettaviin liiketoimiin liittyvä erityinen riski tai joiden hinta riippuu sellaisista rahoitusmarkkinavaihteluista, joihin palvelujen tarjoaja ei voi lainkaan vaikuttaa, eikä tätä aikaisempien sopimusten täyttämisen voida katsoa ilmaisevan sitä, miten sopimusta tulevaisuudessa täytetään;
- d) ilmoitus mahdollisuudesta, että saattaa olla olemassa muita veroja ja/tai maksuja, joita ei makseta palvelujen tarjoajan kautta tai joita hän ei määrää;
- e) annettujen tietojen voimassaoloaika koskevat mahdolliset rajoitukset;
- f) sopimuksen maksu- ja täytäntöönpanojärjestelyt;

▼B

- g) kaikki erityiset etäviestintävälineen käytöstä kuluttajalle aiheutuvat lisäkustannukset, jos tällaisia lisäkustannuksia peritään;
- 3) etäsopimuksen osalta
- a) 6 artiklassa tarkoitetun peruuttamisoikeuden olemassaolo tai sen puuttuminen ja, jos peruuttamisoikeus on olemassa, sen kesto ja käyttöä koskevat ehdot mukaan lukien tiedot maksusta, joka kuluttajaa voidaan vaatia maksamaan 7 artiklan 1 kohdan perusteella, ja seuraukset tämän oikeuden käyttämättä jättämisestä;
- b) etäsopimuksen vähimmäiskestoaika jatkuvan tai toistuvasti suoritettavan rahoituspalvelun yhteydessä;
- c) tiedot, jotka koskevat osapuolten mahdollista oikeutta purkaa etäsopimus ennenaikaisesti tai yksipuolisesti sopimuksen ehtojen nojalla, mukaan lukien mahdolliset etäsopimuksessa määrätyt tällaisissa tilanteissa sovellettavat seuraamusmaksut;
- d) käytännön ohjeet peruuttamisoikeuden käyttämistä varten, joista ilmenee muun muassa se, minne peruuttamisilmoitus on lähetettävä;
- e) jäsenvaltio tai -valtiot, joiden lainsäädännön pohjalta palvelujen tarjoaja luo suhteet kuluttajaan ennen etäsopimuksen tekoa;
- f) etäsopimukseen sovellettavaa lainsäädäntöä ja/tai toimivaltaista tuomioistuinta koskevat sopimuslausekkeet;
- g) millä kielellä tai kielillä sopimuksen sisältö ja ehdot sekä tässä artiklassa tarkoitetut ennalta annettavat tiedot esitetään sekä millä kielellä tai kielillä palvelujen tarjoaja sitoutuu kuluttajan suostumuksella hoitamaan yhteydet etäsopimuksen voimassaoloaikana;
- 4) oikeussuojan osalta
- a) onko etäsopimuksen osapuolena olevalla kuluttajalla käytettävissä tuomioistuimen ulkopuolisia valitus- ja oikeussuojajamennettelyjä ja, jos on, miten kuluttaja voi käyttää niitä;
- b) talletusten vakuusjärjestelmistä 30 päivänä toukokuuta 1994 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 94/19/EY ⁽¹⁾ ja sijoittajien korvausjärjestelmistä 3 päivänä maaliskuuta 1997 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/9/EY ⁽²⁾ soveltamisalaan kuulumattomat vakuusrahastot tai muut korvausjärjestelyt.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut tiedot, joiden kaupallinen tarkoitus on selvästi ilmaistava, on annettava selkeinä ja ymmärrettävinä käytettyyn etäviestintävälineeseen soveltuvalla tavalla ja noudattaen erityisesti hyvää kauppatapaa sekä periaatteita, joilla suojellaan niitä henkilöitä, kuten alaikäisiä, jotka jäsenvaltioiden lainsäädännön mukaan eivät ole oikeustoimikelpoisia.
3. Jos yhteydenotoissa käytetään puhelinviestintää:
- a) palvelujen tarjoajan henkilöllisyys ja palvelujen tarjoajan aloittaman puhelun kaupallinen tarkoitus on täysin selvästi ilmaistava kuluttajalle jokaisen puhelinkeskustelun alussa;
- b) jos kuluttaja nimenomaisesti suostuu siihen, vain seuraavat tiedot tarvitsee antaa
- kuluttajan kanssa asioivan henkilön henkilöllisyys ja hänen yhteytensä palvelujen tarjoajaan;
  - kuvaus rahoituspalvelun pääasiallisista ominaisuuksista;
  - kuluttajan rahoituspalvelusta palvelujen tarjoajalle maksettava kokonaishinta kaikkine palvelujen tarjoajan kautta maksettuine ve-

⁽¹⁾ EYVL L 135, 31.5.1994, s. 5.⁽²⁾ EYVL L 84, 26.3.1997, s. 22.

▼B

roineen tai, jos tarkkaa hintaa ei voida ilmoittaa, hinnan laskentaperuste, jotta kuluttaja voi tarkistaa hinnan;

- ilmoitus mahdollisuudesta, että saattaa olla olemassa muita veroja ja/tai kustannuksia, joita ei makseta palvelujen tarjoajan kautta tai joita hän ei määrää;
- 6 artiklassa tarkoitetun peruuttamisoikeuden olemassaolo tai puuttuminen ja, jos peruuttamisoikeus on olemassa, sen kesto ja käyttöä koskevat ehdot mukaan lukien tiedot maksusta, joka voidaan vaatia kuluttajalta 7 artiklan 1 kohdan perusteella.

Palvelujen tarjoajan on ilmoitettava kuluttajalle, että lisätietoja on saatavilla pyynnöstä, ja hänen on mainittava, millaisista lisätiedoista on kyse. Palvelujen tarjoajan on joka tapauksessa annettava täydet tiedot täyttäessään 5 artiklan mukaiset velvollisuutensa.

4. Kuluttajalle sopimusvelvoitteista ennen sopimuksen tekemistä annettavien tietojen on oltava niiden sopimusvelvoitteiden mukaiset, joita sopimukseen otaksuttavasti sovellettavan lainsäädännön perusteella noudatettaisiin, jos etäsopimus tehtäisiin.

*4 artikla***Muut tietojenantoa koskevat vaatimukset**

1. Jos yhteisön rahoituspalveluja koskevaan lainsäädäntöön sisältyy 3 artiklan 1 kohdassa lueteltujen vaatimusten lisäksi muita ennalta annettavia tietoja koskevia vaatimuksia, kyseisiä vaatimuksia sovelletaan edelleen.
2. Kunnes saadaan aikaan suurempi yhdenmukaistaminen, jäsenvaltiot voivat pitää voimassa tai ottaa käyttöön tiukempia säännöksiä ennakkotietoja koskevista vaatimuksista, kunhan säännökset ovat yhteisön oikeuden mukaisia.
3. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut kansalliset säännöksensä ennakkotietoja koskevista vaatimuksista, jos sellaisia on asetettu 3 artiklan 1 kohdassa lueteltujen lisäksi. Komissio ottaa ilmoitetut kansalliset säännökset huomioon laatiessaan 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua kertomusta.
4. Jotta kaikki asianmukaisin keinoin luotaisiin suurempaa avoimuutta, komissio varmistaa, että sille ilmoitetut tiedot kansallisista säännöksistä ovat kuluttajien ja palvelujen tarjoajien saatavilla.

▼M2

5. Kun sovelletaan myös maksupalveluista sisämarkkinoilla 13 päivänä marraskuuta 2007 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2007/64/EY ⁽¹⁾, tämän direktiivin 3 artiklan 1 kohdan mukaiset tiedot koskevat säännökset, 2 kohdan c—g alakohtaa, 3 kohdan a, d ja e alakohtaa ja 4 kohdan b alakohtaa lukuun ottamatta, korvataan mainitun direktiivin 36, 37, 41 ja 42 artiklalla.

▼B*5 artikla***Sopimusehtojen ja ennen sopimuksen tekemistä annettavien tietojen ilmoittaminen**

1. Hyvissä ajoin ennen kuin kuluttaja tulee etäsopimuksen tai tarjouksen sitomaksi, palvelujen tarjoajan on ilmoitettava kuluttajalle kaikki sopimusehdot sekä 3 artiklan 1 kohdassa ja 4 artiklassa tarkoitetut tiedot kirjallisesti tai muulla kuluttajan saatavilla ja käytettävissä olevalla pysyvällä välineellä.

⁽¹⁾ EUVL L 319, 5.12.2007, s. 1.

▼B

2. Palvelujen tarjoajan on täytettävä 1 kohdassa säädetty velvollisuutensa välittömästi etäsopimuksen tekemisen jälkeen, jos kyseinen sopimus on tehty kuluttajan pyynnöstä sellaista etäviestintävälinettä käyttäen, jonka avulla ei ole mahdollista antaa sopimusehtoja ja tietoja 1 kohdan mukaisesti.

3. Kuluttajalla on millä hetkellä hyvänsä sopimussuhteen voimassaoloaikana oikeus pyynnöstä saada sopimusehdot kirjallisina. Lisäksi kuluttajalla on oikeus muuttaa käytettävää etäviestintävälinettä, jos tämä ei ole ristiriidassa tehdyn sopimuksen tai kyseisen rahoituspalvelun luonteen kanssa.

*6 artikla***Peruuttamisoikeus**

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kuluttajalla on 14 kalenteripäivää aikaa peruuttaa sopimus seuraamusmaksuitta ja syytä ilmoittamatta. Tämä aika on kuitenkin pidennettävä 30 kalenteripäiväksi sellaisten sopimusten osalta, jotka koskevat direktiivissä 90/619/ETY tarkoitettuja henkivakuutuksia ja yksilöllisiä eläkejärjestelyjä.

Peruuttamisen määräaika alkaa

- joko päivänä, jona sopimus on tehty, lukuun ottamatta henkivakuutusta, jolloin määräaika alkaa päivänä, jona kuluttaja on saanut tiedon sopimuksen tekemisestä;
- tai päivänä, jona kuluttaja saa sopimusehdot ja 5 artiklan 1 tai 2 kohdan mukaiset tiedot, jos tämä ajankohta on myöhäisempi kuin ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitettu.

Jäsenvaltiot voivat säätää, että peruuttamisoikeuden lisäksi sijoituspalveluja koskevien etäsopimusten täyttäminen lykkäytyy tässä kohdassa säädetyn määräajan.

2. Peruuttamisoikeutta ei sovelleta

a) rahoituspalveluihin, joiden hinta riippuu mahdollisista muutoksista peruuttamisen määräaikana rahoitusmarkkinoilla, joihin palvelujen tarjoaja ei voi vaikuttaa, kuten palvelut, jotka liittyvät seuraaviin välineisiin:

- valuutanvaihto,
- rahamarkkinavälineet,
- siirrettävät arvopaperit,
- yhteissijoitusyritysten osuudet,
- rahoitusfutuuroppimukset, mukaan lukien vastaavat nettoarvoon tilittävät rahoitusvälineet,
- korkoterminisopimukset (FRAt),
- koron-, valuutan- ja osakkeenvaihtosopimukset (equity swaps),
- optiot tässä alakohdassa tarkoitettujen rahoitusvälineiden hankkimiseksi tai luovuttamiseksi, mukaan lukien vastaavat nettoarvoon tilittävät rahoitusvälineet. Tähän kuuluvat erityisesti valuutta- ja korko-optiot;

b) matka- ja matkatavaravakuutusopimuksiin tai vastaaviin lyhytaikaisiin vakuutusopimuksiin, jotka ovat voimassa alle yhden kuukauden;

c) sopimuksiin, jotka kumpikin osapuoli on täyttänyt kokonaisuudessaan kuluttajan nimenomaisesta pyynnöstä ennen kuin kuluttaja käyttää peruuttamisoikeuttaan.

3. Jäsenvaltiot voivat säätää, että peruuttamisoikeutta ei sovelleta

▼B

- a) luottoihin, jotka on tarkoitettu pääasiassa tontin tai olemassa olevan tai suunnitellun rakennuksen omistusoikeuden hankkimiseen tai säilyttämiseen tai rakennuksen korjaamiseen tai kunnostamiseen; tai
- b) luottoihin, joiden vakuutena on kiinnitys kiinteään omaisuuteen tai kiinteään omaisuuteen liittyvä oikeus; taikka
- c) julkisen viranhaltijan myötävaikutuksella kuluttajan antamiin lausumiin edellyttäen, että julkinen viranhaltija vahvistaa, että 5 artiklan 1 kohdassa säädetty kuluttajan oikeudet taataan.

Tällä kohdalla ei rajoiteta jäsenvaltioissa asuvien kuluttajien oikeutta harkinta-aikaan niissä jäsenvaltioissa, joissa tällainen oikeus on tämän direktiivin antamishetkellä.

4. Edellä 3 kohdassa esitettyä mahdollisuutta käyttävien jäsenvaltioiden on ilmoitettava tästä komissiolle.

5. Komissio toimittaa jäsenvaltioiden ilmoittamat tiedot Euroopan parlamentille ja neuvostolle sekä varmistaa, että ne ovat myös niitä pyytävien kuluttajien ja palvelujen tarjoajien saatavilla.

6. Jos kuluttaja käyttää peruuttamisoikeuttaan, hänen on ilmoitettava tästä ennen määräajan päättymistä 3 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan d alakohdan mukaisesti hänelle annettuja käytännön ohjeita noudattaen ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti todistettavissa olevalla tavalla. Määräaikaa katsotaan noudatetun, jos ilmoitus on lähetetty kirjallisesti tai muulla vastaanottajan saatavilla ja käytettävissä olevalla pysyvällä välineellä ennen määräajan päättymistä.

7. Tätä artiklaa ei sovelleta direktiivin 97/7/EY 6 artiklan 4 kohdan tai ostajien suojaamisesta kiinteistöjen osa-aikaisen käyttöoikeuden ostosopimusten tiettyihin osiin nähden 26 päivänä lokakuuta 1994 annettun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 94/47/EY ⁽¹⁾ 7 artiklan mukaisesti peruuntuneisiin luottosopimuksiin.

Jos tiettyä rahoituspalvelua koskevaan sopimukseen on liitetty toinen sellaisia palveluja koskeva sopimus, jotka tarjoaa palvelujen tarjoaja tai kolmannen osapuolen ja palvelujen tarjoajan välisen sopimuksen perusteella kyseinen kolmas osapuoli, kyseinen lisäsopimus peruuntuu seuraamusmaksuista, jos kuluttaja käyttää 6 artiklan 1 kohdan mukaista peruuttamisoikeuttaan.

8. Tällä artiklalla ei rajoiteta sopimuksen peruuntumista tai päättymistä tai sen täyttämiskelvottomuutta koskevien jäsenvaltioiden lakien ja asetusten soveltamista tai kuluttajan oikeutta täyttää sopimusvelvoitteen ennen sopimuksessa vahvistettua määräaikaa. Tätä sovelletaan riippumatta etäsopimuksen lakkaamista koskevista ehdoista ja sen oikeusvaikutuksista.

7 artikla

Ennen peruuttamista toimitetun palvelun maksaminen

1. Jos kuluttaja käyttää 6 artiklan 1 kohdan mukaista peruuttamisoikeuttaan, häntä voidaan vaatia maksamaan viipymättä ainoastaan palvelujen tarjoajan tosiasiallisesti etäsopimuksen mukaisesti toimittamasta palvelusta. Sopimus voidaan panna täytäntöön vasta sen jälkeen, kun kuluttaja on antanut suostumuksensa. Maksettava määrä ei saa:

— ylittää summaa, joka on oikeassa suhteessa jo toimitetun palvelun laajuuteen, kun vertauskohtana on sopimuksen kattamat palvelut kokonaisuudessaan;

— olla missään tapauksessa sellainen, että sitä voidaan pitää seuraamusmaksuna.

2. Jäsenvaltiot voivat säätää, että kuluttajaa ei voida vaatia maksamaan mitään maksua hänen irtisanoessaan vakuutussopimuksen.

⁽¹⁾ EYVL L 280, 29.10.1994, s. 83.

▼B

3. Palvelujen tarjoaja ei voi vaatia kuluttajalta mitään maksua 1 kohdan perusteella, ellei hän pysty osoittamaan, että kuluttajalle on asianmukaisesti ilmoitettu maksettavasta summasta 3 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan a alakohdan mukaisesti. Hän ei kuitenkaan voi vaatia maksua, jos hän on aloittanut sopimuksen täyttämisen ennen 6 artiklan 1 kohdassa säädetyn peruuttamisajan päättymistä ilman kuluttajan nimenomaista pyyntöä.
4. Palvelujen tarjoajan on mahdollisimman nopeasti ja viimeistään 30 kalenteripäivän kuluessa palautettava kuluttajalle kaikki maksut, jotka tältä on etäsopimuksen mukaisesti peritty, 1 kohdassa tarkoitettua määrää lukuun ottamatta. Määräaika alkaa päivästä, jona palvelujen tarjoaja saa peruuttamisilmoituksen.
5. Kuluttajan on viipymättä ja viimeistään 30 kalenteripäivän kuluessa palautettava palvelujen tarjoajalle kokonaisuudessaan tältä saamansa maksut ja/tai omaisuus. Määräaika alkaa päivästä, jona kuluttaja lähettää peruuttamisilmoituksen.

▼M2**▼M1***9 artikla*

Koska sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla 11 päivänä toukokuuta 2005 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2005/29/EY ⁽¹⁾ kielletään toimitukset, joita ei ole tilattu, ja rajoittamatta jäsenvaltioiden säännöksiä etäsopimusten hiljaisesta uusimisesta, jos tällaisissa säännöissä sallitaan hiljainen uusiminen, jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet vapauttaakseen kuluttajan velvoitteista sellaisen toimituksen osalta, jota ei ole tilattu; vastaamatta jättäminen ei tällöin merkitse tarjouksen hyväksymistä.

▼B*10 artikla***Yhteydenotto, jota ei ole pyydetty**

1. Kuluttajan ennakolta antama suostumus tarvitaan siihen, että palvelujen tarjoaja käyttää seuraavia etäviestintävälineitä:
- automaattiset soittojärjestelmät, joissa ei tarvita ihmistä välittäjänä;
  - telekopiolaitteet.
2. Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että muut kuin 1 kohdassa mainitut etäviestintävälineet, joilla voidaan ottaa kuluttajaan henkilökohtaisesti yhteyttä,
- eivät ole sallittuja, jos niiden käyttöön ei ole saatu kyseisten kuluttajien suostumusta; tai
  - ovat sallittuja ainoastaan, jos kuluttaja ei ole niitä nimenomaisesti kieltänyt.
3. Kuluttajalle ei saa aiheutua kustannuksia 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista toimenpiteistä.

*11 artikla***Seuraamukset**

Jäsenvaltioiden on säädettävä asianmukaisista seuraamuksista, joita sovelletaan siinä tapauksessa, että palvelujen tarjoaja ei noudata tämän direktiivin soveltamiseksi annettuja kansallisia säännöksiä.

⁽¹⁾ EUVL L 149, 11.6.2005, s. 22.

▼B

Jäsenvaltiot voivat tätä varten säätää erityisesti, että kuluttaja voi purkaa sopimuksen milloin tahansa kustannuksitta ja seuraamusmaksuitta.

Näiden seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

*12 artikla***Direktiivin säännösten velvoittavuus**

1. Kuluttaja ei voi luopua hänelle tällä direktiivillä myönnettyistä oikeuksista.
2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kuluttaja ei menetä tämän direktiivin tarjoamaa suojaa sen vuoksi, että sopimukseen sovellettavaksi laiksi valitaan kolmannen valtion laki, jos kyseinen sopimus liittyy läheisesti yhden tai useamman jäsenvaltion alueeseen.

*13 artikla***Riitojen ratkaiseminen tuomioistuimessa tai hallinnollisessa menettelyssä**

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että tämän direktiivin noudattamisen varmistamiseksi kuluttajien etujen mukaisesti on olemassa riittävät ja tehokkaat keinot.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin keinoihin kuuluvat säännökset, joiden nojalla yhdellä tai useammalla seuraavista elimistä, sen mukaan kuin kansallisessa lainsäädännössä määritellään, on mahdollisuus saattaa asia kansallisen lainsäädännön mukaisesti tuomioistuimen tai toimivaltaisen hallinnollisen viranomaisen käsiteltäväksi sen varmistamiseksi, että tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi annettuja kansallisia säännöksiä noudatetaan:
  - a) julkiset elimet tai niiden edustajat;
  - b) kuluttajajärjestöt, joilla on oikeutettua etua suojella kuluttajia;
  - c) elinkeinoelämän järjestöt, joilla on oikeutettua etua toimia asiassa.
3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että etäviestintävälineiden operaattorit ja toimittajat estävät mahdollisuuksiensa mukaan tuomioistuimen päätöksen, hallinnollisen määräyksen tai valvontaviranomaisen antaman määräyksen perusteella tämän direktiivin vastaisiksi todetut, niille ilmoitetut käytänteet.

*14 artikla***Tuomioistuinten ulkopuoliset oikeussuojakeinot**

1. Jäsenvaltioiden on edistettävä asianmukaisia ja tehokkaita tuomioistuinten ulkopuolisia valitus- ja oikeussuojamenettelyjä rahoituspalvelujen etämyyntiä koskevien kuluttajariita-asioiden ratkaisemiseksi.
2. Jäsenvaltioiden on kannustettava riita-asioiden käsittelemisestä vastaavia tuomioistuinten ulkopuolisia elimiä olemaan yhteistyössä rahoituspalvelujen etämyyntiä koskevien kansainvälisten riita-asioiden ratkaisemiseksi.

*15 artikla***Todistustaakka**

Jäsenvaltiot voivat säätää, että todistustaakka, joka koskee palvelujen tarjoajan velvollisuutta antaa tietoja kuluttajalle sekä kuluttajan suostumista sopimuksen tekemiseen ja tarvittaessa sopimuksen täyttämistä, voidaan asettaa palvelujen tarjoajalle, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 7 artiklan 3 kohdan soveltamista.

▼B

Sopimusehto, jonka mukaan palvelujen tarjoajalle tämän direktiivin mukaisesti kuuluvien velvoitteiden noudattamisen osalta todistustaakka on kuluttajalla, on kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista 5 päivänä huhtikuuta 1993 annetussa neuvoston direktiivissä 93/13/ETY ⁽¹⁾ tarkoitettu kohtuuton ehto.

*16 artikla***Siirtymäjärjestelyt**

Jäsenvaltiot voivat edellyttää, että sellaiset palvelujen tarjoajat, jotka ovat sijoittuneet jäsenvaltioon, joka ei ole vielä saattanut tätä direktiiviä osaksi kansallista lainsäädäntöään ja jonka lainsäädännössä ei ole tässä direktiivissä säädettyjä vastaavia velvoitteita, noudattavat tämän direktiivin mukaisia kansallisia sääntöjä.

*17 artikla***Direktiivi 90/619/ETY**

Korvataan direktiivin 90/619/ETY 15 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”1. Kunkin jäsenvaltion on säädettävä, että vakuutusentottajalla, joka tekee yksilöllisen henkivakuutus sopimuksen, on oikeus peruuttaa sopimus 30 kalenteripäivän määräajan kuluessa siitä, kun hän sai tiedon kyseisen sopimuksen tekemisestä.”

*18 artikla***Direktiivi 97/7/EY**

Muutetaan direktiivi 97/7/EY seuraavasti:

1) Korvataan 3 artiklan 1 kohdan ensimmäinen luetelmakohta seuraavasti:

”— koskevat rahoituspalveluja, joihin sovelletaan kuluttajille tarkoitettujen rahoituspalvelujen etämyynnistä ja neuvoston direktiivin 90/619/ETY sekä direktiivien 97/7/EY ja 98/27/EY muuttamisesta 23 päivänä syyskuuta 2002 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2002/65/EY (*).

(*) EYVL L 271, 9.10.2002, s. 16.”

2) Kumotaan liite II.

*19 artikla***Direktiivi 98/27/EY**

Lisätään direktiivin 98/27/EY liitteeseen kohta seuraavasti:

”11. kuluttajille tarkoitettujen rahoituspalvelujen etämyynnistä ja neuvoston direktiivin 90/619/ETY sekä direktiivien 97/7/EY ja 98/27/EY muuttamisesta 23 päivänä syyskuuta 2002 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/65/EY (*).

(*) EYVL L 271, 9.10.2002, s. 16.”

*20 artikla***Tarkastelu**

1. Sen jälkeen kun tämä direktiivi on pantu täytäntöön, komissio tarkastelee rahoituspalveluja koskevien sisämarkkinoiden toimintaa ky-

(1) EYVL L 95, 21.4.1993, s. 29.

▼B

seisten palvelujen kaupan pitämisen osalta. Komission olisi pyrittävä arvioimaan ja analysoimaan vaikeuksia, joita sekä kuluttajilla että palvelujen tarjoajilla on tai saattaa olla ja jotka johtuvat erityisesti tietojenantoa ja peruuttamisoikeutta koskevien kansallisten säännösten eroista.

2. Komissio antaa viimeistään 9 päivänä huhtikuuta 2006 Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen rahoituspalveluja ostavien ja myyvien kuluttajien ja palvelujen tarjoajien ongelmista sekä tarvittavat ehdotukset tietojenantoa ja peruuttamisoikeutta koskevien, rahoituspalveluja koskevaan yhteisön lainsäädäntöön ja/tai 3 artiklaan sisältyvien säännösten muuttamiseksi ja/tai yhdenmukaistamiseksi edelleen.

*21 artikla***Täytäntöönpano**

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 9 päivänä lokakuuta 2004. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaisetaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaus tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina sekä tämän direktiivin ja annettujen kansallisten säädösten välistä vastaavuutta koskeva taulukko komissiolle.

*22 artikla***Voimaantulo**

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

*23 artikla***Osoitus**

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.